ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଅଥର୍ବବେଦ

(अथर्ववेद / Atharvaveda)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଅଥର୍ବବେଦ

ଶୌନକ ସଂହିତା

(शौनक संहिता)

(Shaunaka Samhitaa)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦନା

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରିଷଦ,

ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା

ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟାପକ,

ନବଜୀବନ ବେଦ ବିଦ୍ୟାଳୟ , ମଦନମୋହନପୁର

ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା

ପୂର୍ବାଭାଷ

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ମାତୃପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଗୁରୁଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟୈ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୧୩ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୨, ବ୍ୟାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ବେଦମାନଙ୍କର ରୂପାନ୍ତର ସୃଙ୍ଖଳାରେ ଏହା ମୋର ୪ର୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ । "ଋକ୍-ବେଦ", ଯଜୁର୍ବେଦ, ଓ "୧୦୮ ଉପନିଷଦ" ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବା ପରେ, ପାଠକ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛୁମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ "**ଅଥର୍ବବେଦ**" ଓ "**ସାମବେଦ**"ଙ୍କୁ ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେଲି, ଓ ଏହା ଉପରେ ଗବେଷଣା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିପଡିଲି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ " ଅଥର୍ବବେଦ " ସମାପନ କରିବାର ନିଷ୍ପତି ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି । ସେଥିପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ "**ଶୌନକ ସଂହିତା**"ଙ୍କୁ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି । ଅନେକଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ପରେ "**ଶୌନକ ସଂହିତା**"ର ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ୨ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ "ସାମବେଦ"ଙ୍କୁ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭକରି, ଏହାର ଉପଲବ୍ଧ "କୌଥୁମ ସଂହିତା"ଙ୍କର ରୂପାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ଶେଷ ହେଲା । ଏହି ସଂସ୍କରଣର ବିଶେଷତ୍ୱ ଏହା ଯେ, ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରର ଋଷି, ଦେବତା ଓ ଛନ୍ଦ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ବହୁ ପରିଶ୍ରମପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଅଛି, ତଥା ଅନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବିଶେଷ୍ୱତ ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ବିବରଣୀ ଆଗାମୀ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

Not For Commercial Use

ଏହି ରୂପାନ୍ତରଣରେ ୧୯୫୪ ମସିହାର ଏକ ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକ "ଅଥର୍ବବେଦ - ଶୌନକ ସଂହିତା"କୁ ଆଧାର ରୂପେ ନିଆଯାଇଛି, ତଥା ଅନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏହି ସଂସ୍କରଣର ସମାପନ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ସୂତ୍ରର ସୂଚନା ତଳେ "ସୂତ୍ର ସୂଚନା" ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହି ରୂପାନ୍ତରଣରେ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ସ୍ୱର (ଉଦାତ୍ତ, ଅନୁଦାତ୍ତ, ସ୍ୱରିତ ଇତ୍ୟାଦି) ମାନଙ୍କର ଶଂକେତ ବା ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଓଡିଆ ଲିପିରେ ସେ ପ୍ରକାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ତଥାପି ଏହା ଉପରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରହିଛି, ହୋଇପାରେ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତି ସଂସ୍କରଣରେ ଏହା ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ୱେବ ସାଇଟରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ଳୋକ ବା ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ସ୍ୱରାବୃତି ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ପାଠକମାନେ ଏହାକୁ ଶୁଣି ପାରିବେ ବା ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ଓଡିଆ ଲିପିରେ ରୂପାନ୍ତର ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ୍ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପ୍ରୁଫ୍-ରିଡିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବେଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରୀତ ଦସ୍ତାବେଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୨ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା (ଅଥର୍ବବେଦୀ)" ଓ "ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା" ମୂଖ୍ୟରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଷ, ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ପବିତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥ "**ଅଥର୍ବବେଦ ଓଡିଆରେ**" ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ବେଦଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୩୦.୦୮.୨୦୨୩ **ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,**

ରକ୍ଷାବନ୍ଧନ **ସଂପାଦକ,**

ସଂସାରଫଳ, ପଚାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା, ଭାରତ ।

ବର୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

Not For Commercial Use

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ "**ଅଥର୍ବବେଦ ଓଡିଆରେ**" ଓଡିଆ ଭାଷୀ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶମ୍ବଦ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ "**ଅଥର୍ବବେଦ ଓଡିଆରେ**" ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି **ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ** ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଏହି ଓଡିଆ ରୂପାନ୍ତରିତକୁ ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ, ସମସ୍ତ ସାବଧାନ ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ଏଥିରେ ଭୂଲ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇ ପାରେ । ତେଣୁ କୃପାଳୁ ପାଠକ, କ୍ଷମା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,

ସଂପାଦକ,

ଅଥର୍ବବେଦ

ଇତିହାସକାରମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦର ବିଭାଜନ ‘ତ୍ରେତୟା ଯୁଗ’ର ଆରମ୍ଭରୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା । ମୁନିଋଷିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିବା "ବେଦତ୍ରୟୀ ମନ୍ତ୍ର" ସମୁହ ଅନେକ ଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ତାହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଓ ମହତ୍ୱ ଅନୁସାରେ ବିଭାଜନ କରିବାପାଇ ୪ଜଣ "ଋତ୍ୱିକ"ଙ୍କୁ ଦାୟୀତ୍ୱ ଦିଆଗଲା । ସେମାନେ ହେଲେ - '**ହୋତା**', '**ଅଧ୍ୱର୍ଯ୍ୟୁ**', '**ଉଦ୍ଗାତା**' ଓ '**ବ୍ରହ୍ମା**'। ଏଥିପାଇଁ 'ହୋତା'ଙ୍କୁ ଋକ୍ ମନ୍ତ୍ର, 'ଅଧ୍ୱର୍ଯ୍ୟୁ'ଙ୍କୁ ୟଜୁସ୍ ମନ୍ତ୍ର, 'ଉଦ୍ଗାତା'ଙ୍କୁ ସାମନ୍ର ଋକ୍ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣର ଦାୟୀତ୍ୱ ଦିଆଗଲା, କିନ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥ ଋତ୍ୱିକ୍ '**ବ୍ରହ୍ମା**' ସିଧା ସଳଖ ଭାବରେ କୌଣସି ‘ବେଦତ୍ରୟୀ’ ମନ୍ତ୍ର ସହିତ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ ନଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ସେହି ୩ଜଣ ଋତ୍ୱିକ୍ ମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାର ଦୟୀତ୍ୱ ଦିଆଗଲା ।

ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁଥିବା ବେଳେ, ସେମାନେ କିଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର '**ଅଥର୍ବଣ**' ଋଷି ଓ '**ଅଙ୍ଗିରସ**' ଋଷିଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇଲେ । ସେ ମନ୍ତ୍ରସମୁହ ଶାନ୍ତି ଓ ଅଖଣ୍ଡତା ରଖିବା, ଦୁଷ୍ଟାତ୍ମା ମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟ ଶକ୍ତିର ନିବାରଣ, ସାମାଜିକ ରିତି, ଭେଷଜ ବିଦ୍ୟା, ଓ ଶତ୍ରୁ ଜୟ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ସେସବୁ ମନ୍ତ୍ରସମୁହକୁ ନେଇ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ଭିତ୍ତିଭୂମି ସ୍ଥାପନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଋତ୍ୱିକ୍ "**ବ୍ରହ୍ମା**" ଏହିସବୁ ମନ୍ତ୍ରସମୁହର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବାର ଦାୟୀତ୍ୱ ନେଲେ ଓ ଏହାର ପ୍ରସାର କରିବାରେ ଯୋଗଦାନ ଦେଲେ ।

ଦ୍ୱାପରଯୁଗରେ "ବେଦବ୍ୟାସ" ବେଦ ବିଭାଜନକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲେ । ସେ, ଏହି ବିଭାଜନ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ୨ଟି ପଦ୍ଧତିର ସାହାର୍ଯ୍ୟ ନେଇଥିଲେ, ଯଥା, **ସାହିତ୍ୟିକ** ଓ **ଶ୍ରୌତଯଜ୍ଞକର୍ମ** । ତେଣୁ ମନ୍ତ୍ରସମୁହର ଲକ୍ଷଣ ଅନୁସାରେ, ସାହିତ୍ୟିକ (ପଦ୍ୟ, ଗଦ୍ୟ ଓ ସଂଗୀତ) ଓ ଶ୍ରୌତଯଜ୍ଞକର୍ମ (ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଷୟବସ୍ତୁ) ପଦ୍ଧତିରେ ବିଭାଜନ କରିଥିଲେ । ପଦ୍ୟରେ 'ଋକ୍-ବେଦ'କୁ, ଗଦ୍ୟରେ 'ଯଜୁର୍ବେଦ'କୁ, ସଂଗୀତରେ 'ସାମବେଦ'କୁ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ କେବଳ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଭାଗ କରିଥିଲେ, ଯାହା "**ଅଥର୍ବବେଦ**" ନାମରେ ପରିଚିତ

Not For Commercial Use

ହେଲା । ସେଇଥିପାଇଁ କେବଳ "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ମନ୍ତ୍ରସମୁହର ୩ ପ୍ରକାରର ଲକ୍ଷଣ, ଅର୍ଥାତ **ପଦ୍ୟ**, **ଗଦ୍ୟ**, ଓ **ସଂଗୀତ** ମିଳିଥାଏ ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଏହି ମନ୍ତ୍ରସମୁହ ମଧ୍ୟରେ ମହର୍ଷି "**ଅଥର୍ବଣ**"ଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର (୨୬୧୬) ଥିବାରୁ, ଏହାର ନାମ "ଅଥର୍ବବେଦ" ରଖାଯାଇଥିଲା । "ଅଥର୍ବବେଦ" ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ନାମ-ମାନଙ୍କରେ ପରିଚିତ, ଯଥା, - **ଅଥର୍ବବେଦ**, **ଅଥର୍ବାଙ୍ଗିରୋବେଦ**, **ବ୍ରହ୍ମବେଦ**, **ଭିଷଗ୍-ବେଦ**, ଓ **କ୍ଷାତ୍ରବେଦ** ।

ଅଥର୍ବବେଦ – ପାଣିନିଙ୍କ ଧାତୁପାଠରେ "ଥର୍ବ"ର ଅର୍ଥ ହିଂସା ବା ହିଂସା ସଂବନ୍ଧୀୟ କର୍ମ । ତେଣୁ ଏହାର ପ୍ରତିକୂଳ ଅର୍ଥରେ ଏହା "ଅଥର୍ବ", ଅର୍ଥାତ ଅହିଂସା ବା ଶାନ୍ତି ଓ ପୌଷ୍ଟିକ କର୍ମ ଅଟେ । "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଏହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିଥାଏ, ସେହିଥିପାଇଁ ଏହି ବେଦର ନାମ "ଅଥର୍ବବେଦ" ଅଟେ ।

ଅଥର୍ବାଙ୍ଗିରୋବେଦ – "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର ମହର୍ଷି "ଅଥର୍ବଣ" ଓ "ଅଙ୍ଗିରସ"ଙ୍କର ଥିବାରୁ, ଏହାକୁ "ଅଥର୍ବାଙ୍ଗିରୋବେଦ" କୁହାଯାଏ । ଏହାର ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ "ଅଥର୍ବବେଦ", "ମହାଭାରତ", "ମନୁସ୍ମୃତି", "ଯଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟସ୍ମୃତି" ଓ "ଔଶନସସ୍ମୃତି" ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରନ୍ଥ ମାନଙ୍କରେ ରହିଅଛି ।

ବ୍ରହ୍ମବେଦ – "ବ୍ରହ୍ମା" ନାମକ 'ଋତ୍ୱିକ' (ଉପରେ ଆଲୋଚିତ) ଏହାର 'ଶ୍ରୌତଯଜ୍ଞକର୍ମ' ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ବୋଲି ଏହାକୁ "ବ୍ରହ୍ମବେଦ" କୁହାଯାଏ । ଆଉଏକ କାରଣ, ଏଥିରେ ଅଧିକାଂଶ ମନ୍ତ୍ର "ଆଧ୍ୟାତ୍ମକ ଚିନ୍ତନ" ବିଷୟରେ ଥିବାରୁ, ଏହା "ବ୍ରହ୍ମବେଦ" ନାମରେ ଜଣା ।

ଭିଷଗ୍-ବେଦ – "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ଅନେକ ରୋଗ ଓ ତାହାର ଔଷଧ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ରହିଅଛି, ସେଥିପାଇଁ ଏହା "ଭିଷଗ୍-ବେଦ" ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା ।

Not For Commercial Use

କ୍ଷାତ୍ରବେଦ – "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ରାଜକର୍ମ ସଂବନ୍ଧୀତ ଅନେକ ସୂକ୍ତ ସମୁହ ରହିଅଛି, ତଥା ଏଥିରୁ ରାଜନୈତିକ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ମିଳିଥାଏ, ସେଇଥିପାଇଁ ଏହା "କ୍ଷାତ୍ରବେଦ" ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜଣା ।

ଅଥର୍ବବେଦ ବିଷୟବସ୍ତୁ

"ଅଥର୍ବବେଦ"କୁ ସାମାଜିକରୀତି କାଣ୍ଡ କୁହାଯାଏ, ତେଣୁ ଏଥିରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ସାମାଜିକ ଶାନ୍ତି ତଥା ରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନେକ ମନ୍ତ୍ର ଓ କର୍ମ ରହିଅଛି । ତେଣୁ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁଗୁଡିକ ହେଲେ, **ବ୍ରହ୍ମ ତଥା ଦାର୍ଶନୀକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଭୈଷଜ୍ୟ କର୍ମ, ଶାନ୍ତି ତଥା ପୌଷ୍ଟିକ କର୍ମ, ରାଜକର୍ମ, ସାଂମନସ୍ୟକର୍ମ, ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ଆୟୁଷ୍ୟକର୍ମ**, ଓ **ଅଭିଚାର କର୍ମ** ଇତ୍ୟାଦି ।

ବ୍ରହ୍ମ ଓ ଦାର୍ଶନୀକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

"ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ବିଶେଷରୂପରେ 'ବ୍ରହ୍ମ'ର ବର୍ଣ୍ଣନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବେଦରେ ବ୍ରହ୍ମର ବର୍ଣ୍ଣନ ଯେତେ ବିସ୍ତାର ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମତାର ସହିତ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବେଦରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଏହା କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ ଯେ, 'ଉପନିଷଦ'ରେ ଯେଉଁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର ବିକଷିତ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ତାହାର ମୂଳ ଏହି "ଅଥର୍ବବେଦ" । ଏହି ବେଦରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱର ବିବେଚନା କାରାଯାଇଛି, ଯଥା, ବ୍ରହ୍ମ କ'ଣ ?, ତାହାର ସ୍ୱରୂପ କ'ଣ ?, ତାହାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ସାଧନ କ'ଣ ?, ସିଏ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନେକ ?, ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଦେବତାମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂବନ୍ଧ କ'ଣ ?, ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟ ସହିତ ଜୀବାତ୍ମା ଓ ପ୍ରକୃତିର ମଧ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ବିରାଟ, ବ୍ରହ୍ମ, ସ୍କମ୍ଭ, ରୋହିତ, ବ୍ରାତ୍ୟ, ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ, ପ୍ରାଣ, ସ୍ୱର୍ଗୌଦନ, ଆଦି ବ୍ରହ୍ମର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱରୂପମାନଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନ ମିଳିଥାଏ ।

ଏଥିରେ ସଂସାର 'ଜଳ'ରୁ ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଇଶ୍ୱର ଜଳରେ ମଞ୍ଜି ପକାଇଲେ, ସେଥିରୁ 'ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ'ର ଉତ୍ପତ୍ତି ହେଲା, ଓ ସେଥିରୁ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେଲା । (ଅ.ବେ - ୪.୨.୬.୮)

Not For Commercial Use

ଭୈଷଜ୍ୟକର୍ମ

"ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗର ଉପଚାର ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ସୂକ୍ତ ସମୁହ ରହିଅଛି । ସେଥିରେ ଥିବା ମନ୍ତ୍ର ସମୁହ ଦ୍ୱାରା ଦେବତାମାନଙ୍କର ଆବାହନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଏ । ଏହି ସୂକ୍ତରେ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରୋଗର ନାମ ଓ ତାହାର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଔଷଧର ନାମ ମିଳିଥାଏ । ଜଳଚିକିତ୍ସା, ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଚିକିତ୍ସା, ଓ ମାନସିକ ଚିକିତ୍ସା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟର ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନ, ଏହି ବେଦରେ ମିଳିଥାଏ ।

ଶାନ୍ତି ଓ ପୌଷ୍ଟିକ କର୍ମ

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କ୍ଷତି, ଆପତ୍ତି ବା ଅବାଞ୍ଛିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ମୁକ୍ତିପାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା କର୍ମଗୁଡିକୁ ଶାନ୍ତିକ-କର୍ମ କୁହନ୍ତି । ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ-ନାସନ, ଦୁଃଶକୁନ-ନିବାରଣ (ମଙ୍ଗଳ) ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା ଦେବପ୍ରାର୍ଥନା ଆଦି ସୂକ୍ତ ସମୁହ ଏହି ବେଦର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ । ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରାପ୍ତି, ଓ ବିପନ୍ନିବୃତ୍ତି (ବିପଦର ଶାନ୍ତି) ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ସୂକ୍ତ, ପୌଷ୍ଟିକ କର୍ମର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟନ୍ତି, ଯେପରିକି ପୁଷ୍ଟିବର୍ଦ୍ଧକ, ମଣିବନ୍ଧନ, ଓ ଦେବ-ପ୍ରାର୍ଥନା ଇତ୍ୟାଦି ।

ରାଜକର୍ମ (ରାଜନୀତି)

"ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ରାଜନୈତିକ ବିଷୟର ବିସ୍ତାର ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ ରହିଅଛି । ରାଜା କିଭଳି ହେବା ଦରକାର ?, ରାଜା ଓ ପ୍ରଜାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଶାସନର ପ୍ରକାର, ରାଜାଙ୍କର ନିର୍ବାଚନ ଓ ରାଜାଭିଷେକ, ରାଜାଙ୍କର ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ସଭା ଓ ସମିତି ତଥା ତା'ର ସ୍ୱରୂପ, ନ୍ୟାୟ ଓ ଦଣ୍ଡବିଧାନ, ସେନା ଓ ସେନାପତି, ସୈନିକର ପ୍ରକାର ଓ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ, ସୈନିକର ଶିକ୍ଷା, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର, ଯୁଦ୍ଧର ସ୍ୱରୂପ, ଶତ୍ରୁ-ନାଶନ, ଓ ବିଜୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ସାଧନ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ, ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ ।

Not For Commercial Use

ସାଂମନସ୍ୟକର୍ମ

"ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ, ସାମାଜିକ, ପାରିବାରିକ, ରାଜନୀତିକ, ତଥା ଧାର୍ମିକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ବିଶେଷ ମହତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି, ଓ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସୂକ୍ତ ସ୍ମରଣ କରିବାର ବିଧାନ ରହିଅଛି ।

ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ (ଆତ୍ମାଲୋଚନା)

ଜ୍ଞାତ-ଅଜ୍ଞାତ ଅବସ୍ଥାରେ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ-କର୍ମ କାରାଣରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ସଂଭାବିତ ଅନିଷ୍ଟକୁ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମା-ଅର୍ଚନା, ଦେବ-ପ୍ରାର୍ଥନା, ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ-ହୋମ, ଚାରିତ୍ରିକ ବଦନାମର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ଓ ଅଶୁଭ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ପିଲାଙ୍କର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ, ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଗୁଡିକର ଉଲ୍ଲେଖ୍ୟ "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ମିଳିଥାଏ ।

ଆୟୁଷ୍ୟକର୍ମ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଦୀର୍ଘାୟୁ ପାଇଁ, ଦେବତାଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସରଖି ବିଭିନ୍ନ ସୂକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଦୀର୍ଘାୟୁଷ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଅତିରିକ୍ତ, ଦୀର୍ଘାୟୁ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ହସ୍ତ ତଥା ଗଳାରେ ରକ୍ଷାସୂତ୍ର ଓ ମଣି ବାନ୍ଧିବାର ବିଧାନ "ଅଥର୍ବବେଦ"ରେ ମିଳିଥାଏ ।

ଅଭିଚାର କର୍ମ

ଦୈତ୍ୟ-ରାକ୍ଷସ ଓ ଶତ୍ରୁ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ବିଧିଗୁଡିକ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଟେ । ମାରଣ, ମୋହନ, ଉଚ୍ଚାଟନ, ବଶୀକରଣ, ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଅଭିଚାର କୁହାଯାଏ । "ଅଥର୍ବଦେବ"ରେ ଅଭିଚାରିକ ମନ୍ତ୍ର ବହୁତ କମ ମିଳିଥାଏ ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ବିଷୟ ବିବେଚନାରୁ, ଏହା ଜଣାପଡିଥାଏ ଯେ, ଏଥିରେ ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ, କାମ ଓ ମୋକ୍ଷ ରୂପରେ "**ପୁରୁଷାର୍ଥ-ଚତୁଷ୍ଟୟ**"ର ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗର ବର୍ଣ୍ଣନ ରହିଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଧର୍ମଦର୍ଶନ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମ, ଓ ତତ୍ତ୍ୱମିମାଂସାର ସଂବନ୍ଧୀତ ସମସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱ ଏଥିରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଅଛି ।

Not For Commercial Use

ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ରାଜନୀତି, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର, ଓ ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନର ଏହା ଏକ ଭଣ୍ଡାର । ସାହିତ୍ୟିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ରସ, ଅଳଂକାର, ଛନ୍ଦ, ଭାବ ଓ ଭଷାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଏଥିରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଅଛି । ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗିତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଭାବାତ୍ମକ ପ୍ରେରଣା, ମନନ-ଚିନ୍ତନ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପଦେଶ, ଆଚାରଶିକ୍ଷା, ଓ ନୀତିଶିକ୍ଷା, ଏଥିରେ ଭରିରହିଛି । ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏଥିରେ ଉଚ୍ଚ, ମଧ୍ୟମ ଓ ନିମ୍ନ - ଏହି ତିନୋଟି ସ୍ତରର ସ୍ୱରୂପ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଅତଃ, ବିଷୟର ବିବିଧତା, ସ୍ଥୂଳରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମତମ ତତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରତିପାଦନ, ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟତା ସହିତ ବ୍ୟବହାରିକତାର ସମିଶ୍ରଣ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର **ମୁଖ୍ୟ ବିଶେଷତା** ଅଟେ ।

ଅଥର୍ବବେଦ ଶାଖା

ପତଞ୍ଜଳି ମହାଭାଷ୍ୟ ଓ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ୯ଟି ଶାଖା ଥିଲା । ସେମାନେ ହେଲେ, (୧) - ପୈପ୍ପଳଦ, (୨) - ତୌଦ, (୩) - ମୌଦ, (୪) - ଶୌନକ, (୫) - ଜାଜଲ, (୬) - ଜଲଦ, (୭) - ବ୍ରହ୍ମବଦ, (୮) - ଦେବଦର୍ଶ, ଓ (୯) - ଚାରଣବୈଦ୍ୟ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୨ଟି ଶଖାର ଉଦ୍ଧାର ହୋଇପାରିଛି, ଯଥା **ଶୌନକ** ଓ **ପୈପ୍ପଲାଦ** । ଅନ୍ୟ ଶାଖା ଗୁଡିକ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ।

୧ - ଶୌନକ ଶାଖା ସଂହିତା

"ଶୌନକ ଶାଖା" ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇପାରିଛି । ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ ଅଦ୍ୟାବଧି ପ୍ରଚଳିତ। ଏଥିରେ ସମୁଦାୟ ୨୦ଟି କାଣ୍ଡ, ୩୬ଟି ପ୍ରପାଠକ, ୭୩୦ଟି ସୂକ୍ତ ଓ ୫୯୮୭ ମନ୍ତ୍ର ରହିଅଛି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ୧ମ ରୁ ୭ମ କାଣ୍ଡରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ମନ୍ତ୍ର ବିଶିଷ୍ଠ ସୂକ୍ତ ସମୁହ ରହିଅଛି । ୮ମ ରୁ ୧୨ଶ କାଣ୍ଡରେ ବଡ଼ ଓ ବିବିଧ ବିଷୟର ସୂକ୍ତ ରହିଅଛି । ୧୩ଶ ରୁ ୨୦ଶ କାଣ୍ଡରେ ଏକରୂପ ବିଷୟ ଓ ବଡ଼ ସୂକ୍ତ ସମୁହ ରହିଅଛି ।

ତଳେ କାଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସୂକ୍ତ ଓ ବିଷୟର ବିବରଣ, ଟେବୁଲରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

Not For Commercial Use

କାଣ୍ଡ	ସୂକ୍ତ	ବିଷୟ	ମନ୍ତବ୍ୟ
୧-୭	୪୩୩	ବିଭିନ୍ନ	କ୍ଷୁଦ୍ରସୂକ୍ତ
୮-୧୧	୩୦	ବିଭିନ୍ନ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୨	୧୨	ପୃଥିବୀ ସୂକ୍ତ, ରାଜନୈତିକ, ଭୌଗଳିକ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୩ ୧୫	୨୪	ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୪	୨	ବିବାହ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୬	୯	ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ-ନାଶନ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୭	୧	ଅଭ୍ୟୁଦୟ ପ୍ରାର୍ଥନା	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୮	୪	ପିତୃମେଧ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୧୯	୭୨	ଭେଷଜ୍ୟ, ରାଷ୍ଟ୍ରବୃଦ୍ଧି, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ
୨୦	୧୪୩	ସୋମଯଜ୍ଞ, ଇନ୍ଦ୍ର ବୈଷୟିକ	ବଡ଼ସୂକ୍ତ

Not for Commercial Use

୨ - ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା ସଂହିତା

ଯଦିଓ "ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା"ର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଉଦ୍ଧାର ହୋଇପାରିଛି (ସୁରକ୍ଷିତ ତାଳପତ୍ର ପାଣ୍ଡୁଲିପି, **ଓଡ଼ିଶା**ରୁ ମିଳିଛି), କିନ୍ତୁ ଏହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରଚନା ଲୋକ-ଲୋଚନକୁ ଆସିପାରିନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହାର ଆଂଶିକ ବା କିଛି କାଣ୍ଡ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି, ଏହା ଉପରେ ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ଆଶା କରାଯାଏ, ଏହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରଚନା ଲୋକ-ଲୋଚନକୁ ନିକଟ ଭବିଷତରେ ଆସିବ । "ଶୌନକ ଶାଖା" ଓ "ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା"ର ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମାନ । ଦୁଇଟି ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କହିଲେ, ବିଷୟ, ମନ୍ତ୍ର, ଓ କାଣ୍ଡର କ୍ରମ ପ୍ରବନ୍ଧନ, ଆଉ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ଯେ, "ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା"ର ବୈଷୟିକ ବର୍ଣ୍ଣନ, "ଶୌନକ ଶାଖା" ଠାରୁ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିସ୍ତୃତ ଓ ନିପୁଣ, ତଥା ବୟସରେ ପୁରୁଣା ।

ଅଥର୍ବବେଦ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ, ଉପନିଷଦ, କଳ୍ପସୂତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ

ଉଭୟ ଅଥର୍ବବେଦୀୟ ଶାଖାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛି, ଯାହା "**ଗୋପଥ ବ୍ରାହ୍ମଣ**" ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏଥିରେ ୨ଟି ଭାଗ ଅଛି, ଯଥା, ପୂର୍ବଭାଗ ଓ ଉତ୍ତରଭାଗ । ଏହାର ପୂର୍ବଭାଗରେ ୫ଟି ପ୍ରପାଠକ ଓ ସେଥିରେ ୧୩୫ କଣ୍ଡିକା ସମୁହ ରହିଅଛି, ସେହିପରି ଏହାର

ଉତ୍ତରଭାଗରେ ୬ଟି ପ୍ରପାଠକ ଓ ସେଥିରେ ୧୨୩ଟି କଣ୍ଡିକା ରହିଅଛି । ଏହି "ଗୋପଥ ବ୍ରାହ୍ମଣ" ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ "**ଶ୍ରୌତଯଜ୍ଞ**" ଅଟେ, ତଥା ଏଥିରେ ପ୍ରତିପାଦିତ ନିର୍ବଚନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୋଚକ ବିଷୟ ଅଟେ ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆରଣ୍ୟକ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ବ୍ରାହ୍ମଣର ଶେଷଭାଗରେ ଆରଣ୍ୟକର ରଚନା ରହିଅଛି ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ୩୨ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା"ର "ପ୍ରଶ୍ନ ଉପନିଷଦ" ତଥା "ଶୌନକ ଶାଖା"ର "ମଣ୍ଡୁକ ଉପନିଷଦ" ଓ "ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ ଉପନିଷଦ" ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦରେ ଗଣାଯାଆନ୍ତି । ଏହାର ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର କଳ୍ପସୂତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଶୌତସୂତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଗୋଟିଏ ଗୃହ୍ୟସୂତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛି । ଶୌତସୂତ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥ, "**ବୈତାନା ଶୌତସୂତ୍ର**" ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ସେଥିରେ ୮ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ଅଛି ଓ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶୌତକର୍ମ ବିନିଯୋଗ ଅଟେ । ସେହିପରି ଏହାର "କୌଶିକ ଗୃହ୍ୟସୂତ୍ର", ୧୪ଟି ଅଧ୍ୟାୟ, ତଥା ୧୪୧ଟି କଣ୍ଡିକାରେ ବିଭକ୍ତ, ଓ ଏହା ଅଥର୍ବଣ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ ।

ସେହିପରି ଶିକ୍ଷା-ଗ୍ରନ୍ଥ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ୨ଟି ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଯଥା "ଅଥର୍ବ ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ" ଓ "ଶୌନକୀୟ ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ" ଅଛି । ଏଥିରୁ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ପଦପାଠର ସ୍ୱରୂପ ଓ ଲକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ସେହିପରି, ଏହାର ଶିକ୍ଷା-ଗ୍ରନ୍ଥ ୩ଟି ଅଛି, ଯଥା, ମାଣ୍ଡୁକୀ ଶିକ୍ଷା, ବର୍ଣ୍ଣପଟଳ ଶିକ୍ଷା, ଓ ଦନ୍ତୋଷ୍ଠବିଧୀ ଶିକ୍ଷା । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ "ମାଣ୍ଡୁକୀ ଶିକ୍ଷା" ୧୭୧ ଶ୍ଳୋକଯୁକ୍ତ ଅଟେ, ଓ ଏଥିରୁ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ବର୍ଣ୍ଣ, ସ୍ୱର, ଓ ସନ୍ଧି ଇତ୍ୟାଦିର ଜ୍ଞାନ ମିଳିଥାଏ ।

Not For Commercial Use

ତଳ ଟେବୁଲରେ "ଅଥର୍ବବେଦ"ର ସମସ୍ତ ସଂହିତା, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଆରଣ୍ୟକ, କଳ୍ପସୂତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କର ତାଲିକା ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅଥର୍ବବେଦ ସଙ୍ଗଠନ

ବେଦ	ସଂହିତା	ବ୍ରାହ୍ମଣ	ଆରଣ୍ୟକ	ଉପନିଷଦ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	ଶୌନକ, ପୈପ୍ପଲାଦ	ଗୋପଥ	-	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ, ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର, ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ, ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ, ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼, ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବଶୀର୍ଷ, ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ

ଅଥର୍ବବେଦ କଳ୍ପସୂତ୍ର ସଙ୍ଗଠନ

ବେଦ	ଶ୍ରୌତସୂତ୍ର	ଶୁଲ୍ବସୂତ୍ର	ଗୃହ୍ୟସୂତ୍ର	ଧର୍ମସୂତ୍ର
ଅଥର୍ବବେଦ	ବୈତାନା ଶ୍ରୌତସୂତ୍ର,		କୌଶିକ ଗୃହ୍ୟସୂତ୍ର,	

ଅଥର୍ବବେଦ ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ

ବେଦ	ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ	ଶିକ୍ଷା
ଅଥର୍ବବେଦ	ଅଥର୍ବ ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ ଶୌନକୀୟ ପ୍ରାତିଶାଖ୍ୟ	ମାଣ୍ଡୁକୀ ଶିକ୍ଷା (ମୁଖ୍ୟ), ବର୍ଣ୍ଣପଟଳ ଶିକ୍ଷା, ଦନ୍ତୋଷ୍ଠବିଧୀ ଶିକ୍ଷା

Not For Commercial Use

ଅଥର୍ବବେଦ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଓ ଅନୁବାଦ

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଭାରତର ଅନେକ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ମିଳିଛି । **ଓଡ଼ିଶା**ର ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ଏଗୁଡିକ ସଂରକ୍ଷିତ ଅଛି । ଖୁସିର ବିଷୟ ଯେ, ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ "ପୈପ୍ପଲାଦ ଶାଖା" ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଳିଛି, ଏହାର ଅନୁବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି, ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ନିକଟ ଭବିଷତରେ ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆସିବ । ଆଉ କିଛି ପାଣ୍ଡୁଲିପି **ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ**ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି, ଯହା IGNCA ରେ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖାଯାଇଛି । **ତାମିଲନାଡୁ** ଓ **ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ** ରୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ମିଳିଛି । ଏହା ସହିତ "**ଜର୍ମାନୀ**"ର ସଂସ୍କୃତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିଛି ପାଣ୍ଡୁଲିପି ରହିଅଛି ।

"ଅଥର୍ବବେଦ"ର ଅନୁବାଦ ଅନେକ ବିଦେଶୀ ଭାଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଇଂରାଜୀ, ଜର୍ମାନୀ ଓ ରୁଷି ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଭାରତୀୟ ଭାଷାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂସ୍କୃତ, ହିନ୍ଦି, ତାମିଲ, ତେଲୁଗୁ, କନ୍ନଡ଼ ଓ ମାଲାୟଲମ ଭାଷାରେ ଏହାର ଅନୁବାଦ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ।

୪ଟି ବେଦ ମଧ୍ୟରୁ, "ଅଥର୍ବବେଦ" ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ରୂପେ ମାନବ ଜୀବନ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିଅଛି । ମାନବ ଜୀବନରେ ଏହା ଜନ୍ମ ଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରିଆସୁଅଛି । ଏହା ଦର୍ଶନତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ-ତତ୍ତ୍ୱରେ ମଧ୍ୟ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । "ଅଥର୍ବବେଦ", ଏକମାତ୍ର ବେଦ, ଯାହା ସର୍ବାଧିକ "ଉପବେଦ" ଓ "ଶାସ୍ତ୍ର" ମାନଙ୍କର ଜନକ । "ଆୟୁର୍ବେଦ", "ଧନୁର୍ବେଦ", "ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର", "ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର", "ରାଜନୀତି ଶାସ୍ତ୍ର", "ନ୍ୟାୟଶାସ୍ତ୍ର", "ଆୟୁଶାସ୍ତ୍ର", "ଚରକ ସଂହିତା", "ସୁଶ୍ରୁତ ସଂହିତା", "ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ", "ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ", "ଦର୍ଶନିକ ବିଜ୍ଞାନ", " ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତତ୍ତ୍ୱ", ଏହିପରି ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଗ୍ରନ୍ଥ ର ପ୍ରେରଣାର ସୂତ୍ର "ଅଥର୍ବବେଦ" ଅଟେ ।

।। ଇତି ଅଥର୍ବବେଦ ।।

ଅଥର୍ବବେଦର ସୂକ୍ତ ଓ ମନ୍ତ୍ର ସଂଖ୍ୟା

କାଣ୍ଡ	ଅନୁବାକ	ସୂକ୍ତ	ମନ୍ତ୍ର
୧	୬	୩୫	୧୫୩
୨	୬	୩୬	୨୦୭
୩	୬	୩୧	୨୩୦
୪	୮	୪୦	୩୨୪
୫	୬	୩୧	୩୭୬
୬	୧୩	୧୪୨	୪୫୪
୭	୧୦	୧୧୮	୨୮୬
୮	୫	୧୦	୨୯୩
୯	୫	୧୦	୩୧୩
୧୦	୫	୧୦	୩୫୦
୧୧	୫	୧୦	୩୧୩
୧୨	୫	୫	୩୦୪
୧୩	୪	୯	୧୮୮
୧୪	୨	୨	୧୩୯
୧୫	୨	୧୮	୨୩୦
୧୬	୨	୯	୧୦୩
୧୭	୧	୧	୩୦
୧୮	୪	୪	୨୮୩
୧୯	୭	୭୨	୪୫୩
୨୦	୯	୧୪୩	୯୫୮
ସମୁଦାୟ	**୧୧୧**	**୭୩୬**	**୫୯୮୭**

Not For Commercial Use

ଯଦକ୍ଷରପଦଭ୍ରଷ୍ଟଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
ତତ୍-ସର୍ବ କ୍ଷମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ।।
ବିସର୍ଗବିନ୍ଦୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
ନ୍ୟୂନାନି ଚାତିରିକ୍ତାନି କ୍ଷମସ୍ୱ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।।

ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସ୍ତୁ ।
ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	• www.archive.org • www.vedicheritage.gov.in • www.academia.edu • IISH Global (Indian Institute of Scientific Heritage) • www.sanskritweb.net/samveda/ • Vedanta Spiritual Library – www.celextel.org • www.wikipedia.org
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ୱେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି 'ପୁସ୍ତକ' ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡିଆ ଡିଜିଟାଲ୍ ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

Not For Commercial Use

ଅଥର୍ବବେଦ - ଶୌନକ ସଂହିତା

ଚତୁର୍ଦଶ କାଣ୍ଡ

Not For Commercial Use

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅଥର୍ବବେଦ - ଶୌନକ ସଂହିତା

[ଅଥଃ ଚତୁର୍ଦଶଂ କାଣ୍ଡମ୍]

===

(୧୪|୧) ଋଷିଃ - ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା (ଋଷିକା) | ଛନ୍ଦ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (୧-୧୩, ୧୬-୧୮, ୨୨, ୨୫-୨୮, ୩୦, ୩୫-୩୬, ୪୧-୪୪, ୫୧-୫୨, ୬୨-୬୩), ବିରାଟ୍ ପ୍ରସ୍ତାରପଙ୍କ୍ତିଃ (୧୪), ଆସ୍ତାରପଙ୍କ୍ତିଃ (୧୫), ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୧୯-୨୦, ୨୪, ୩୨-୩୩, ୩୭, ୩୯-୪୦, ୪୭, ୪୯-୫୦, ୫୩, ୫୬-୫୭, ୫୮-୫୯, ୬୧), ଜଗତୀ (୨୧, ୪୬), ବୃହତୀଗର୍ଭା ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୨୩, ୩୧, ୪୫), ପୁରସ୍ତାଦ୍ ବୃହତୀ (୨୯, ୫୫), ପ୍ରସ୍ତାରପଙ୍କ୍ତିଃ (୩୪), ପୁରୋବୃହତୀ ତ୍ରିପଦା ପରୋଷ୍ଣିକ୍ (୩୮), ପଥ୍ୟାପଙ୍କ୍ତିଃ (୪୮), ଭୁରିକ୍ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୫୪, ୬୪), ପରାନୁଷ୍ଟୁପ୍ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୬୦) | ଦେବତା - ସୋମଃ (୧-୫), ବିବାହଃ (୬), ଆତ୍ମାଃ, ବିବାହଃ (୭-୨୨, ୨୬, ୨୮-୬୪), ସୋମାର୍କୌ (୨୩), ଚନ୍ଦ୍ରମା (୨୪), ବଧୂବାସଃ ସଂସ୍ପର୍ଶମୋଚନମ୍ (୨୫), ବିବାହମନ୍ତ୍ରାଶିଷଃ (୨୭)

===

ସତ୍ୟେନୋତ୍ତଭିତା ଭୂମିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟେଣୋତ୍ତଭିତା ଦ୍ୟୌଃ |
ଋତେନାଦିତ୍ୟାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି ଦିବି ସୋମୋ ଅଧି ଶ୍ରିତଃ ||୧||

ସୋମେନାଦିତ୍ୟା ବଲିନଃ ସୋମେନ ପୃଥିବୀ ମହୀ |
ଅଥୋ ନକ୍ଷତ୍ରାଣାମେଷାମୁପସ୍ଥେ ସୋମ ଆହିତଃ ||୨||

ସୋମଂ ମନ୍ୟତେ ପପିବାନ୍ୟତ୍ସଂପିଂଷନ୍ତ୍ୟୋଷଧିମ୍ |
ସୋମଂ ଯଂ ବ୍ରହ୍ମାଣୋ ବିଦୁର୍ନ ତସ୍ୟାଶ୍ନାତି ପାର୍ଥିବଃ ||୩||

ଯତ୍ତ୍ୱା ସୋମ ପ୍ରପିବନ୍ତି ତତ ଆ ପ୍ୟାୟସେ ପୁନଃ |
ବାୟୁଃ ସୋମସ୍ୟ ରକ୍ଷିତା ସମାନାଂ ମାସ ଆକୃତିଃ ||୪||

Not For Commercial Use

ଆଚ୍ଛଦ୍ୱିଧାନୈର୍ଗୁପିତୋ ବାର୍ହତୈଃ ସୋମ ରକ୍ଷିତଃ |
ଗ୍ରାବ୍ଣାମିଚ୍ଛୃଣ୍ୱନ୍ତିଷ୍ଠସି ନ ତେ ଅଶ୍ନାତି ପାର୍ଥିବଃ ||୫||

ଚିତ୍ତିରା ଉପବର୍ହଣଂ ଚକ୍ଷୁରା ଅଭ୍ୟଞ୍ଜନମ୍ |
ଦ୍ୟୌର୍ଭୂମିଃ କୋଶ ଆସୀଦ୍ୟଦୟାତ୍ସୂର୍ୟା ପତିମ୍ ||୬||

ରୈଭ୍ୟାସୀଦନୁଦେୟୀ ନାରାଶଂସୀ ନ୍ୟୋଚନୀ |
ସୂର୍ୟାୟା ଭଦ୍ରମିଦ୍ୱାସୋ ଗାଥୟୈତି ପରିଷ୍କୃତା ||୭||

ସ୍ତୋମା ଆସନ୍ପ୍ରତିଧୟଃ କୁରୀରଂ ଛନ୍ଦ ଓପଶଃ |
ସୂର୍ୟାୟା ଅଶ୍ୱିନା ବରାଗ୍ନିରାସୀତ୍-ପୁରୋଗବଃ ||୮||

ସୋମୋ ବଧୂୟୁରଭବଦଶ୍ୱିନାସ୍ତାମୁଭା ବରା |
ସୂର୍ୟାଂ ୟତ୍ପତ୍ୟେ ଶଂସନ୍ତୀଂ ମନସା ସବିତାଦଦାତ୍ ||୯||

ମନୋ ଅସ୍ୟା ଅନ ଆସୀଦ୍ଦ୍ୟୌରାସୀଦୁତ ଚ୍ଛଦିଃ |
ଶୁକ୍ରାବନଡ୍ୱାହାବାସ୍ତାଂ ୟଦୟାତ୍ସୂର୍ୟା ପତିମ୍ ||୧୦||

ଋକ୍ସାମାଭ୍ୟାମଭିହିତୌ ଗାବୌ ତେ ସାମନାବୈତାମ୍ |
ଶ୍ରୋତ୍ରେ ତେ ଚକ୍ରେ ଆସ୍ତାଂ ଦିବି ପନ୍ଥାଶ୍ଚରାଚରଃ ||୧୧||

ଶୁଚୀ ତେ ଚକ୍ରେ ୟାତ୍ୟା ବ୍ୟାନୋ ଅକ୍ଷ ଆହତଃ |
ଅନୋ ମନସ୍ମୟଂ ସୂର୍ୟାରୋହତ୍-ପ୍ରୟତୀ ପତିମ୍ ||୧୨||

ସୂର୍ୟାୟା ବହତୁଃ ପ୍ରାଗାତ୍ସବିତା ୟମବାସୃଜତ୍ |
ମଘାସୁ ହନ୍ୟନ୍ତେ ଗାବଃ ଫଲ୍-ଗୁନୀଷୁ ବ୍ୟୁହ୍ୟତେ ||୧୩||

ୟଦଶ୍ୱିନା ପୃଚ୍ଛମାନାବୟାତଂ ତ୍ରିଚକ୍ରେଣ ବହତୁଂ ସୂର୍ୟାୟାଃ |
କ୍ୱୈକଂ ଚକ୍ରଂ ବାମାସୀତ୍କ୍ୱ ଦେଷ୍ଟ୍ରାୟ ତସ୍ଥଥୁଃ ||୧୪||

Not For Commercial Use

ଯଦୟାତଂ ଶୁଭସ୍ପତୀ ବରେୟଂ ସୂର୍ୟାମୁପ ।
ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅନୁ ତଦ୍ୱାମଜାନନ୍‌ପୁତ୍ରଃ ପିତରମବୃଣୀତ ପୂଷା ।।୧୫।।

ଦ୍ୱେ ତେ ଚକ୍ରେ ସୂର୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମାଣ ଋତୁଥା ବିଦୁଃ ।
ଅଥୈକଂ ଚକ୍ରଂ ୟଦ୍ଗୁହା ତଦଦ୍ଧାତୟ ଇଦ୍ୱିଦୁଃ ।।୧୬।।

ଅର୍ୟମଣଂ ୟଜାମହେ ସୁବନ୍ଧୁଂ ପତିବେଦନମ୍ ।
ଉର୍ବାରୁକମିବ ବନ୍ଧନାତ୍-ପ୍ରେତୋ ମୁଞ୍ଚାମି ନାମୁତଃ ।।୧୭।।

ପ୍ରେତୋ ମୁଞ୍ଚାମି ନାମୁତଃ ସୁବଦ୍ଧାମମୁତସ୍କରମ୍ ।
ୟଥେୟମିନ୍ଦ୍ର ମୀଢ୍ୱଃ ସୁପୁତ୍ରା ସୁଭଗାସତି ।।୧୮।।

ପ୍ର ତ୍ୱା ମୁଞ୍ଚାମି ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶାଦ୍ୟେନ ତ୍ୱାବଧ୍ନାତ୍ସବିତା ସୁଶେବାଃ ।
ଋତସ୍ୟ ୟୋନୌ ସୁକୃତସ୍ୟ ଲୋକେ ସ୍ୟୋନଂ ତେ ଅସ୍ତୁ ସହସଂଭଲାୟୈ ।।୧୯।।

ଭଗସ୍ତ୍ୱେତୋ ନୟତୁ ହସ୍ତଗୃହ୍ୟାଶ୍ୱିନା ତ୍ୱା ପ୍ର ବହତାଂ ରଥେନ ।
ଗୃହାନ୍-ଗଚ୍ଛ ଗୃହପତ୍ନୀ ୟଥାସୋ ବଶିନୀ ତ୍ୱଂ ବିଦଥମା ବଦାସି ।।୨୦।।

ଇହ ପ୍ରିୟଂ ପ୍ରଜାୟୈ ତେ ସମୃଧ୍ୟତାମସ୍ମିନ୍-ଗୃହେ ଗାର୍ହପତ୍ୟାୟ ଜାଗୃହି ।
ଏନା ପତ୍ୟା ତନ୍ୱଂ ସଂ ସ୍ପୃଶସ୍ୱାଥ ଜିର୍ବିର୍ବିଦଥମା ବଦାସି ।।୨୧।।

ଇହୈବ ସ୍ତଂ ମା ବି ୟୌଷ୍ଟଂ ବିଶ୍ୱମାୟୁର୍ବ୍ୟଶ୍ନୁତମ୍ ।
କ୍ରୀଡନ୍ତୌ ପୁତ୍ରୈର୍ନପ୍ତୃଭିର୍ମୋଦମାନୌ ସ୍ୱସ୍ତକୌ ।।୨୨।।

ପୂର୍ବାପରଂ ଚରତୋ ମାୟୟୈତୌ ଶିଶୂ କ୍ରୀଡନ୍ତୌ ପରି ୟାତୋଽର୍ଣ୍ଣବମ୍ ।
ବିଶ୍ୱାନ୍ୟୋ ଭୁବନା ବିଚଷ୍ଟ ଋତୂଂରନ୍ୟୋ ବିଦଧଜ୍ଜାୟସେ ନବଃ ।।୨୩।।

ନବୋନବୋ ଭବସି ଜାୟମାନୋଽହ୍ନାଂ କେତୁରୁଷସାମେଷ୍ୟଗ୍ରମ୍ ।
ଭାଗଂ ଦେବେଭ୍ୟୋ ବି ଦଧାସ୍ୟାୟନ୍‌ପ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରମସ୍ତିରସେ ଦୀର୍ଘମାୟୁଃ ।।୨୪।।

Not For Commercial Use

ପରା ଦେହି ଶାମୁଲ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମଭ୍ୟୋ ବି ଭଜା ବସୁ |
କୃତ୍ୟୈଷା ପଦ୍ୱତୀ ଭୂତ୍ୱା ଜାୟା ବିଶତେ ପତିମ୍ ||୨୫||

ନୀଲଲୋହିତଂ ଭବତି କୃତ୍ୟାସକ୍ତିର୍ବ୍ୟଜ୍ୟତେ |
ଏଧନ୍ତେ ଅସ୍ୟା ଜ୍ଞାତୟଃ ପତିର୍ବନ୍ଧେଷୁ ବଧ୍ୟତେ ||୨୬||

ଅଶ୍ଳୀଲା ତନୂର୍ଭବତି ରୁଶତୀ ପାପୟାମୁୟା |
ପତିର୍ୟଦ୍ୱଧ୍ୱୋ ବାସସଃ ସ୍ୱମଙ୍ଗମଭ୍ୟୂର୍ଣ୍ଣୁତେ ||୨୭||

ଆଶସନଂ ବିଶସନମଥୋ ଅଧିବିକର୍ତନମ୍ |
ସୂର୍ୟାୟାଃ ପଶ୍ୟ ରୂପାଣି ତାନି ବ୍ରହ୍ମୋତ ଶୁମ୍ଭତି ||୨୮||

ତୃଷ୍ଟମେତତ୍କଟୁକମପାଷ୍ଠବଦ୍ୱିଷବନ୍ନୈତଦତ୍ତବେ |
ସୂର୍ୟାଂ ୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ବେଦ ସ ଇଦ୍ୱାଧୂୟମର୍ହତି ||୨୯||

ସ ଇତ୍ତସ୍ତ୍ରୋନଂ ହରତି ବ୍ରହ୍ମା ବାସଃ ସୁମଙ୍ଗଲମ୍ |
ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତିଂ ୟୋ ଅଧ୍ୟେତି ୟେନ ଜାୟା ନ ରିଷ୍ୟତି ||୩୦||

ୟୁବଂ ଭଗଂ ସଂ ଭରତଂ ସମୃଦ୍ଧମୃତଂ ବଦନ୍ତାବୃତୋଦ୍ୟେଷୁ |
ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ପତେ ପତିମସ୍ୟୈ ରୋଚୟ ଚାରୁ ସଂଭଲୋ ବଦତୁ ବାଚମେତାମ୍ ||୩୧||

ଇହେଦସାଥ ନ ପରୋ ଗମାଥେମଂ ଗାବଃ ପ୍ରଜୟା ବର୍ଧୟାଥ |
ଶୁଭଂ ୟତୀରୁସ୍ରିୟାଃ ସୋମବର୍ଚସୋ ବିଶ୍ୱେ ଦେବାଃ କ୍ରନ୍ନିହ ବୋ ମନାଂସି ||୩୨||

ଇମଂ ଗାବଃ ପ୍ରଜୟା ସଂ ବିଶାଥାୟଂ ଦେବାନାଂ ନ ମିନାତି ଭାଗମ୍ |
ଅସ୍ମୈ ବଃ ପୂଷା ମରୁତଶ୍ଚ ସର୍ବେ ଅସ୍ମୈ ବୋ ଧାତା ସବିତା ସୁବାତି ||୩୩||

ଅନୃକ୍ଷରା ଋଜବଃ ସନ୍ତୁ ପନ୍ଥାନୋ ୟେଭିଃ ସଖାୟୋ ୟନ୍ତି ନୋ ବରେୟମ୍ |
ସଂ ଭଗେନ ସମର୍ୟମ୍ଣା ସଂ ଧାତା ସୃଜତୁ ବର୍ଚସା ||୩୪||

Not For Commercial Use

ୟଚ୍ଚ ବର୍ଚୋ ଅକ୍ଷେଷୁ ସୁରାୟାଂ ଚ ୟଦାହିତମ୍ ।
ୟଦ୍-ଗୋଷ୍ୱଶ୍ୱିନା ବର୍ଚସ୍ତେନେମାଂ ବର୍ଚସାବତମ୍ ।।୩୫।।

ୟେନ ମହାନଘ୍ନ୍ୟା ଜଘନମଶ୍ୱିନା ୟେନ ବା ସୁରା ।
ୟେନାକ୍ଷା ଅଭ୍ୟଷିଚ୍ୟନ୍ତ ତେନେମାଂ ବର୍ଚସାବତମ୍ ।।୩୬।।

ୟୋ ଅନିଧ୍ମୋ ଦୀଦୟଦପ୍ସ୍ୱନ୍ତର୍ୟଂ ବିପ୍ରାସ ଇଡତେ ଅଧ୍ୱରେଷୁ ।
ଅପାଂ ନପାନ୍-ମଧୁମତୀରପୋ ଦା ୟାଭିରିନ୍ଦ୍ରୋ ବାବୃଧେ ବୀର୍ୟାବାନ୍ ।।୩୭।।

ଇଦମହଂ ରୁଶନ୍ତଂ ଗ୍ରାଭଂ ତନୂଦୂଷିମପୋହାମି ।
ୟୋ ଭଦ୍ରୋ ରୋଚନସ୍ତମୁଦଚାମି ।।୩୮।।

ଆସ୍ୟୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ ସ୍ନପନୀର୍ହରନ୍ତ୍ୱବୀରଘ୍ନୀରୁଦଜନ୍ତ୍ୱାପଃ ।
ଅର୍ୟମ୍-ଣୋ ଅଗ୍ନିଂ ପର୍ୟେତୁ ପୂଷନ୍ପ୍ରତୀକ୍ଷନ୍ତେ ଶ୍ୱଶୁରୋ ଦେବରଶ୍ଚ ।।୩୯।।

ଶଂ ତେ ହିରଣ୍ୟଂ ଶମୁ ସନ୍ତ୍ୱାପଃ ଶଂ ମେଥିର୍ଭବତୁ ଶଂ ୟୁଗସ୍ୟ ତର୍ଦ୍ମ ।
ଶଂ ତ ଆପଃ ଶତପବିତ୍ରା ଭବନ୍ତୁ ଶମୁ ପତ୍ୟା ତନ୍ୱଂ ସଂ ସ୍ପୃଶସ୍ୱ ।।୪୦।।

ଖେ ରଥସ୍ୟ ଖେଽନସଃ ଖେ ୟୁଗସ୍ୟ ଶତକ୍ରତୋ ।
ଅପାଲାମିନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିଷ୍-ପୂତ୍ୱାକୃଣୋଃ ସୂର୍ୟତ୍ୱଚମ୍ ।।୪୧।।

ଆଶାସାନା ସୌମନସଂ ପ୍ରଜାଂ ସୌଭାଗ୍ୟଂ ରୟିମ୍ ।
ପତ୍ୟୁରନୁବ୍ରତା ଭୂତ୍ୱା ସଂ ନହ୍ୟସ୍ୱାମୃତାୟ କମ୍ ।।୪୨।।

ୟଥା ସିନ୍ଧୁର୍ନଦୀନାଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ ସୁଷୁବେ ବୃଷା ।
ଏବା ତ୍ୱଂ ସମ୍ରାଜ୍ଞ୍ୟେଧି ପତ୍ୟୁରସ୍ତଂ ପରେତ୍ୟ ।।୪୩।।

ସମ୍ରାଜ୍ଞ୍ୟେଧି ଶ୍ୱଶୁରେଷୁ ସମ୍ରାଜ୍ଞ୍ୟୁତ ଦେବୃଷୁ ।
ନନାନ୍ଦୁଃ ସମ୍ରାଜ୍ଞ୍ୟେଧି ସମ୍ରାଜ୍ଞ୍ୟୁତ ଶ୍ୱଶ୍ର୍ୱାଃ ।।୪୪।।

ୟା ଅକୃନ୍ତନ୍ନବୟନ୍ୟାଶ୍ଚ ତତ୍ନିରେ ୟା ଦେବୀରନ୍ତାଁ ଅଭିତୋଽଦଦନ୍ତ |
ତାସ୍ତ୍ୱା ଜରସେ ସଂ ବ୍ୟୟନ୍ତ୍ୱାୟୁଷ୍ମତୀଦଂ ପରି ଧସ୍ୱ ବାସଃ ||୪୫||

ଜୀବଂ ରୁଦନ୍ତି ବି ନୟନ୍ତ୍ୟଧ୍ୱରଂ ଦୀର୍ଘାମନୁ ପ୍ରସିତିଂ ଦୀଧ୍ୟୁର୍ନରଃ |
ବାମଂ ପିତୃଭ୍ୟୋ ୟ ଇଦଂ ସମୀରିରେ ମୟଃ ପତିଭ୍ୟୋ ଜନୟେ ପରିଷ୍ୱଜେ ||୪୬||

ସ୍ୟୋନଂ ଧ୍ରୁବଂ ପ୍ରଜାୟୈ ଧାରୟାମି ତେଽଶ୍ମାନଂ ଦେବ୍ୟାଃ ପୃଥିବ୍ୟା ଉପସ୍ଥେ |
ତମା ତିଷ୍ଠାନୁମାଦ୍ୟା ସୁବର୍ଚା ଦୀର୍ଘଂ ତ ଆୟୁଃ ସବିତା କୃଣୋତୁ ||୪୭||

ୟେନାଗ୍ନିରସ୍ୟା ଭୂମ୍ୟା ହସ୍ତଂ ଜଗ୍ରାହ ଦକ୍ଷିଣମ୍ |
ତେନ ଗୃହ୍ଣାମି ତେ ହସ୍ତଂ ମା ବ୍ୟଥିଷ୍ଠା ମୟା ସହ ପ୍ରଜୟା ଚ ଧନେନ ଚ ||୪୮||

ଦେବସ୍ତେ ସବିତା ହସ୍ତଂ ଗୃହ୍ଣାତୁ ସୋମୋ ରାଜା ସୁପ୍ରଜସଂ କୃଣୋତୁ |
ଅଗ୍ନିଃ ସୁଭଗାଂ ଜତବେଦାଃ ପତ୍ୟେ ପତ୍ନୀଂ ଜରଦଷ୍ଟିଂ କୃଣୋତୁ ||୪୯||

ଗୃହ୍ଣାମି ତେ ସୌଭଗତ୍ୱାୟ ହସ୍ତଂ ମୟା ପତ୍ୟା ଜରଦଷ୍ଟିର୍ୟଥାସଃ |
ଭଗୋ ଅର୍ୟମା ସବିତା ପୁରଂଧିର୍ମହ୍ୟଂ ତ୍ୱାଦୁର୍ଗାର୍ହପତ୍ୟାୟ ଦେବାଃ ||୫୦||

ଭଗସ୍ତେ ହସ୍ତମଗ୍ରହୀତ୍ସବିତା ହସ୍ତମଗ୍ରହୀତ୍ |
ପତ୍ନୀ ତ୍ୱମସି ଧର୍ମଣାହଂ ଗୃହପତିସ୍ତବ ||୫୧||

ମମେୟମସ୍ତୁ ପୋଷ୍ୟା ମହ୍ୟଂ ତ୍ୱାଦାଦ୍-ବୃହସ୍ପତିଃ |
ମୟା ପତ୍ୟା ପ୍ରଜାବତି ସଂ ଜୀବ ଶରଦଃ ଶତମ୍ ||୫୨||

ତ୍ୱଷ୍ଟା ବାସୋ ବ୍ୟଦଧାଚ୍ଛୁଭେ କଂ ବୃହସ୍ପତେଃ ପ୍ରଶିଷା କବୀନାମ୍ |
ତେନେମାଂ ନାରୀଂ ସବିତା ଭଗଶ୍ଚ ସୂର୍ୟାମିବ ପରି ଧତ୍ତାଂ ପ୍ରଜୟା ||୫୩||

ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ମାତରିଶ୍ୱା ମିତ୍ରାବରୁଣା ଭଗୋ ଅଶ୍ୱିନୋଭା |
ବୃହସ୍ପତିର୍ମରୁତୋ ବ୍ରହ୍ମ ସୋମ ଇମାଂ ନାରିଂ ପ୍ରଜୟା ବର୍ଧୟନ୍ତୁ ||୫୪||

ବୃହସ୍ପତିଃ ପ୍ରଥମଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟାଃ ଶୀର୍ଷେ କେଶାଁ ଅକଳ୍ପୟତ୍ |
ତେନେମାମଶ୍ୱିନା ନାରୀଂ ପତ୍ୟେ ସଂ ଶୋଭୟାମସି ||୫୫||

ଇଦଂ ତଦ୍ରୂପଂ ୟଦବସ୍ତ ୟୋଷା ଜାୟାଂ ଜିଜ୍ଞାସେ ମନସା ଚରନ୍ତୀମ୍ |
ତାମନ୍ୱର୍ତିଷ୍ୟେ ସଖିଭିର୍ନବଗ୍ୱୈଃ କ ଇମାନ୍ୱିଦ୍ୱାନ୍ୱି ଚଚର୍ତ ପାଶାନ୍ ||୫୬||

ଅହଂ ବି ଷ୍ୟାମି ମୟି ରୂପମସ୍ୟା ବେଦଦିତ୍ପଶ୍ୟନ୍-ମନସଃ କୁଲାୟମ୍ |
ନ ସ୍ତେୟମଦ୍ମି ମନସୋଦମୁଚ୍ୟେ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରଥ୍ନାନୋ ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶାନ୍ ||୫୭||

ପ୍ର ତ୍ୱା ମୁଞ୍ଚାମି ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶାଦ୍ୟେନ ତ୍ୱାବଧ୍ନାତ୍ସବିତା ସୁଶେବାଃ |
ଉରୁଂ ଲୋକଂ ସୁଗମତ୍ର ପନ୍ଥାଂ କୃଣୋମି ତୁଭ୍ୟଂ ସହପତ୍ନ୍ୟୈ ବଧୁ ||୫୮||

ଉଦ୍ୟଚ୍ଛଧ୍ୱମପ ରକ୍ଷୋ ହନାଥେମଂ ନାରୀଂ ସୁକୃତେ ଦଧାତ |
ଧାତା ବିପଶ୍ଚିତ୍ପତିମସ୍ୟୈ ବିବେଦ ଭଗୋ ରାଜା ପୁର ଏତୁ ପ୍ରଜାନନ୍ ||୫୯||

ଭଗସ୍ତତକ୍ଷ ଚତୁରଃ ପାଦାନ୍-ଭଗସ୍ତତକ୍ଷ ଚତ୍ୱାର୍ୟୁଷ୍ପଲାନି |
ତ୍ୱଷ୍ଟା ପିପେଶ ମଧ୍ୟତୋଽନୁ ବର୍ଧ୍ରାନ୍ତ୍ସା ନୋ ଅସ୍ତୁ ସୁମଙ୍ଗଲୀ ||୬୦||

ସୁକିଂଶୁକଂ ବହତୁଂ ବିଶ୍ୱରୂପଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ ସୁବୃତଂ ସୁଚକ୍ରମ୍ |
ଆ ରୋହ ସୂର୍ୟେ ଅମୃତସ୍ୟ ଲୋକଂ ସ୍ୟୋନଂ ପତିଭ୍ୟୋ ବହତୁଂ କୃଣୁ ତ୍ୱମ୍ ||୬୧||

ଅଭ୍ରାତୃଘ୍ନୀଂ ବରୁଣାପଶୁଘ୍ନୀଂ ବୃହସ୍ପତେ |
ଇନ୍ଦ୍ରାପତିଘ୍ନୀଂ ପୁତ୍ରିଣୀମାସ୍ମଭ୍ୟଂ ସବିତର୍ବହ ||୬୨||

ମା ହିଂସିଷ୍ଟଂ କୁମାର୍ୟଂ ସ୍ଥୂଣେ ଦେବକୃତେ ପଥି |
ଶାଲାୟା ଦେବ୍ୟା ଦ୍ୱାରଂ ସ୍ୟୋନଂ କୃଣ୍ମୋ ବଧୂପଥମ୍ ||୬୩||

ବ୍ରହ୍ମାପରଂ ୟୁଜ୍ୟତାଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୂର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମାନ୍ତତୋ ମଧ୍ୟତୋ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବତଃ |
ଅନାବ୍ୟାଧାଂ ଦେବପୁରାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟ ଶିବା ସ୍ୟୋନା ପତିଲୋକେ ବି ରାଜ ||୬୪||

|| ଇତି ପ୍ରଥମୋଽନୁବାକଃ||

Not For Commercial Use

===

(୧୪|୨) ଋଷିଃ - ସାବିତ୍ରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟା (ଋଷିକା) | ଛନ୍ଦ - ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (୧-୪, ୭-୮, ୧୦-୧୧, ୧୬, ୨୧-୨୩, ୨୭-୩୦, ୪୫-୪୬, ୫୩-୫୮, ୬୩-୬୭, ୭୨-୭୩), ଜଗତୀ (୫-୬, ୧୨, ୩୧, ୪୦), ଷଟ୍‌ପଦା ବିରାଟ୍ ଅତ୍ୟଷ୍ଟିଃ (୯), ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୧୩-୧୪, ୧୭-୧୯, ୨୪-୨୫, ୩୨, ୩୪, ୩୬, ୩୮, ୪୧-୪୨, ୪୯, ୬୧, ୭୦, ୭୪-୭୫), ଭୁରିକ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (୧୫, ୫୧), ପୁରସ୍ତାଦ୍ ବୃହତୀ (୨୦), ବିରାଟ୍ ଅନୁଷ୍ଟୁପ୍ (୨୬), ବିରାଟ୍ ଆସ୍ତାରପଙ୍କ୍ତିଃ (୩୩), ପୁରୋବୃହତୀ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୩୫), ଭୁରିକ୍ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ (୩୭, ୩୯), ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍‌ଗର୍ଭା ପଙ୍କ୍ତିଃ (୪୩), ପ୍ରସ୍ତାରପଙ୍କ୍ତିଃ (୪୪), ପଥ୍ୟାବୃହତୀ (୪୭), ସତଃପଙ୍କ୍ତିଃ (୪୮), ଉପରିଷ୍ଟାଦ୍ ବୃହତୀ (୫୦), ବିରାଟ୍ ପରୋଷ୍ଣିକ୍ (୫୨), ପଥ୍ୟାପଙ୍କ୍ତିଃ (୫୯-୬୦, ୬୨), ବିରାଟ୍ ପୁର ଉଷ୍ଣିକ୍ (୬୮), ତ୍ର୍ୟବସାନା ଷଟ୍‌ପଦା ଅତିଶକ୍ୱରୀ (୬୯), ବୃହତୀ (୭୧) | ଦେବତା - ଆତ୍ମା (୧-୯, ୧୨-୩୫, ୩୭-୭୫), ଯକ୍ଷ୍ମନାଶନମ୍ (୧୦), ଦମ୍ପତ୍ୟୋଃ ପରିପନ୍ଥିନାଶନମ୍ (୧୧), ଦେବାଃ (୩୬)

===

ତୁଭ୍ୟମଗ୍ରେ ପର୍ୟ୍ୟବହନ୍ତ୍ସୂର୍ୟ୍ୟାଂ ବହତୁନା ସହ |
ସ ନଃ ପତିଭ୍ୟୋ ଜାୟାଂ ଦା ଅଗ୍ନେ ପ୍ରଜୟା ସହ ||୧||

ପୁନଃ ପତ୍ନୀମଗ୍ନିରଦାଦାୟୁଷା ସହ ବର୍ଚସା |
ଦୀର୍ଘାୟୁରସ୍ୟା ୟଃ ପତିର୍ଜୀବାତି ଶରଦଃ ଶତମ୍ ||୨||

ସୋମସ୍ୟ ଜାୟା ପ୍ରଥମଂ ଗନ୍ଧର୍ବସ୍ତେଽପରଃ ପତିଃ |
ତୃତୀୟୋ ଅଗ୍ନିଷ୍ଟେ ପତିସ୍ତୁରୀୟସ୍ତେ ମନୁଷ୍ୟଜାଃ ||୩||

ସୋମୋ ଦଦଦ୍ଗନ୍ଧର୍ବାୟ ଗନ୍ଧର୍ବୋ ଦଦଦଗ୍ନୟେ |
ରୟିଂ ଚ ପୁତ୍ରାଂଶ୍ଚାଦାଦଗ୍ନିର୍ମହ୍ୟମଥୋ ଇମାମ୍ ||୪||

ଆ ବାମଗନ୍ତ୍ସୁମତିର୍ବାଜିନୀବସୂ ନ୍ୟଶ୍ୱିନା ହୃତ୍ସୁ କାମା ଅରଂସତ |
ଅଭୂତଂ ଗୋପା ମିଥୁନା ଶୁଭସ୍ପତୀ ପ୍ରିୟା ଅର୍ୟ୍ୟମ୍-ଣୋ ଦୁର୍ୟ୍ୟାଁ ଅଶୀମହି ||୫||

Not For Commercial Use

ସା ମନ୍ଦସାନା ମନସା ଶିବେନ ରୟିଂ ଧେହି ସର୍ବବୀରଂ ବଚସ୍ୟମ୍ |
ସୁଗଂ ତୀର୍ଥଂ ସୁପ୍ରପାଣଂ ଶୁଭସ୍ପତୀ ସ୍ଥାଣୁଂ ପଥିଷ୍ଠାମପ ଦୁର୍ମତିଂ ହତମ୍ ||୬||

ୟା ଓଷଧୟୋ ୟା ନଦ୍ୟୋ ୟାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ୟା ବନା |
ତାସ୍ତ୍ୱା ବଧୁ ପ୍ରଜାବତୀଂ ପତ୍ୟେ ରକ୍ଷନ୍ତୁ ରକ୍ଷସଃ ||୭||

ଏମଂ ପନ୍ଥାମରୁକ୍ଷାମ ସୁଗଂ ସ୍ୱସ୍ତିବାହନମ୍ |
ୟସ୍ମିନ୍-ବୀରୋ ନ ରିଷ୍ୟତ୍ୟନ୍ୟେଷାଂ ବିନ୍ଦତେ ବସୁ ||୮||

ଇଦଂ ସୁ ମେ ନରଃ ଶୃଣୁତ ୟୟାଶିଷା ଦଂପତୀ ବାମମଶ୍ନୁତଃ |
ୟେ ଗନ୍ଧର୍ବା ଅପ୍ସରସଶ୍ଚ ଦେବୀରେଷୁ ବାନସ୍ପତ୍ୟେଷୁ ୟେଽଧି ତସ୍ଥୁଃ |
ସ୍ୟୋନାସ୍ତେ ଅସ୍ୟୈ ବଧ୍ୱୈ ଭବନ୍ତୁ ମା ହିଂସିଷୁର୍ବହତୁମୁହ୍ୟମାନମ୍ ||୯||

ୟେ ବଧ୍ୱଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଂ ବହତୁଂ ୟକ୍ଷ୍ମା ୟନ୍ତି ଜନାଁ ଅନୁ |
ପୁନସ୍ତାନ୍ୟଜ୍ଞିୟା ଦେବା ନୟନ୍ତୁ ୟତ ଆଗତାଃ ||୧୦||

ମା ବିଦନ୍ପରିପନ୍ଥିନୋ ୟ ଆସୀଦନ୍ତି ଦଂପତୀ |
ସୁଗେନ ଦୁର୍ଗମତୀତାମପ ଦ୍ରାନ୍ତ୍ୱରାତୟଃ ||୧୧||

ସଂ କାଶୟାମି ବହତୁଂ ବ୍ରହ୍ମଣା ଗୃହୈରଘୋରେଣ ଚକ୍ଷୁଷା ମିତ୍ରିୟେଣ |
ପର୍ୟାଣଦ୍ଧଂ ବିଶ୍ୱରୂପଂ ୟଦସ୍ତି ସ୍ୟୋନଂ ପତିଭ୍ୟଃ ସବିତା ତତ୍କୃଣୋତୁ ||୧୨||

ଶିବା ନାରୀୟମସ୍ତମାଗନ୍ନିମଂ ଧାତା ଲୋକମସ୍ୟୈ ଦିଦେଶ |
ତାମର୍ୟମା ଭଗୋ ଅଶ୍ୱିନୋଭା ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜୟା ବର୍ଧୟନ୍ତୁ ||୧୩||

ଆତ୍ମନ୍ୱତ୍ୟୁର୍ବରା ନାରୀୟମାଗନ୍ତସ୍ୟାଂ ନରୋ ବପତ ବୀଜମସ୍ୟାମ୍ |
ସା ବଃ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟଦ୍ୱକ୍ଷଣାଭ୍ୟୋ ବିଭ୍ରତୀ ଦୁଗ୍ଧମୃଷଭସ୍ୟ ରେତଃ ||୧୪||

Not For Commercial Use

ପ୍ରତି ତିଷ୍ଠ ବିରାଡସି ବିଷ୍ଣୁରିବେହ ସରସ୍ୱତି ।
ସିନୀବାଲି ପ୍ର ଜାୟତାଂ ଭଗସ୍ୟ ସୁମତାବସତ୍ ॥୧୫॥

ଉଦ୍ୱ ଊର୍ମିଃ ଶମ୍ୟା ହନ୍ତ୍ୱାପୋ ୟୋକ୍ତ୍ରାଣି ମୁଞ୍ଚତ ।
ମାଦୁଷ୍କୃତୌ ବ୍ୟେନସାବଘ୍ନ୍ୟାବଶୁନମାରତାମ୍ ॥୧୬॥

ଅଘୋରଚକ୍ଷୁରପତିଘ୍ନୀ ସ୍ୟୋନା ଶଗ୍ମା ସୁଶେବା ସୁୟମା ଗୃହେଭ୍ୟଃ ।
ବୀରସୂର୍ଦେବୃକାମା ସଂ ତ୍ୱୟୈଧିଷୀମହି ସୁମନସ୍ୟମାନା ॥୧୭॥

ଅଦେବୃଘ୍ନ୍ୟପତିଘ୍ନୀହୈଧି ଶିବା ପଶୁଭ୍ୟଃ ସୁୟମା ସୁବର୍ଚାଃ ।
ପ୍ରଜାବତୀ ବୀରସୂର୍ଦେବୃକାମା ସ୍ୟୋନେମମଗ୍ନିଂ ଗାର୍ହପତ୍ୟଂ ସପର୍ୟ ॥୧୮॥

ଉତ୍ତିଷ୍ଠେତଃ କିମିଚ୍ଛନ୍ତୀଦମାଗା ଅହଂ ତ୍ୱେଡେ ଅଭିଭୂଃ ସ୍ୱାଦ୍-ଗୃହାତ୍ ।
ଶୂନ୍ୟୈଷୀ ନିରୃତେ ୟାଜଗନ୍ଥୋତ୍ତିଷ୍ଠାରାତେ ପ୍ର ପତ ମେହ ରଂସ୍ଥାଃ ॥୧୯॥

ୟଦା ଗାର୍ହପତ୍ୟମସପର୍ୟୈତ୍-ପୂର୍ବମଗ୍ନିଂ ବଧୂରିୟମ୍ ।
ଅଧା ସରସ୍ୱତ୍ୟୈ ନାରି ପିତୃଭ୍ୟଶ୍ଚ ନମସ୍କୁରୁ ॥୨୦॥

ଶର୍ମ ବର୍ମୈତଦା ହରାସ୍ୟୈ ନାର୍ୟା ଉପସ୍ତିରେ ।
ସିନୀବାଲି ପ୍ର ଜାୟତାଂ ଭଗସ୍ୟ ସୁମତାବସତ୍ ॥୨୧॥

ୟଂ ବଲ୍ବଜଂ ନ୍ୟସ୍ୟଥ ଚର୍ମ ଚୋପସ୍ତୃଣୀଥନ ।
ତଦା ରୋହତୁ ସୁପ୍ରଜା ୟା କନ୍ୟା ବିନ୍ଦତେ ପତିମ୍ ॥୨୨॥

ଉପ ସ୍ତୃଣୀହି ବଲ୍ବଜମଧି ଚର୍ମଣି ରୋହିତେ ।
ତତ୍ରୋପବିଶ୍ୟ ସୁପ୍ରଜା ଇମମଗ୍ନିଂ ସପର୍ୟତୁ ॥୨୩॥

ଆ ରୋହ ଚର୍ମୋପ ସୀଦାଗ୍ନିମେଷ ଦେବୋ ହନ୍ତି ରକ୍ଷାଂସି ସର୍ବା ।
ଇହ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟ ପତ୍ୟେ ଅସ୍ମୈ ସୁଜ୍ୟୈଷ୍ଠ୍ୟୋ ଭବତ୍-ପୁତ୍ରସ୍ତ ଏଷଃ ॥୨୪॥

Not For Commercial Use

ବି ତିଷ୍ଠନ୍ତାଂ ମାତୁରସ୍ୟା ଉପସ୍ଥାନ୍ନାନାରୂପାଃ ପଶବୋ ଜାୟମାନାଃ |
ସୁମଙ୍ଗଲ୍ୟୁପ ସୀଦେମମଗ୍ନିଂ ସଂପତ୍ନୀ ପ୍ରତି ଭୂଷେହ ଦେବାନ୍ ||୨୫||

ସୁମଙ୍ଗଲୀ ପ୍ରତରଣୀ ଗୃହାଣାଂ ସୁଶେବା ପତ୍ୟେ ଶ୍ୱଶୁରାୟ ଶଂଭୂଃ |
ସ୍ୟୋନା ଶ୍ୱଶ୍ର୍ୱୈ ପ୍ର ଗୃହାନ୍ୱିଶେମାନ୍ ||୨୬||

ସ୍ୟୋନା ଭବ ଶ୍ୱଶୁରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୟୋନା ପତ୍ୟେ ଗୃହେଭ୍ୟଃ |
ସ୍ୟୋନାସ୍ୟୈ ସର୍ବସ୍ୟୈ ବିଶେ ସ୍ୟୋନା ପୁଷ୍ଟାୟୈଷାଂ ଭବ ||୨୭||

ସୁମଙ୍ଗଲୀରିୟଂ ବଧୂରିମାଂ ସମେତ ପଶ୍ୟତ |
ସୌଭାଗ୍ୟମସ୍ୟୈ ଦତ୍ତ୍ୱା ଦୌର୍ଭାଗ୍ୟୈର୍ବିପରେତନ ||୨୮||

ୟା ଦୁର୍ହାର୍ଦୋ ୟୁବତୟୋ ୟାଶ୍ଚେହ ଜରତୀରପି |
ବର୍ଚୋ ନ୍ୱସ୍ୟୈ ସଂ ଦତ୍ତାଥାସ୍ତଂ ବିପରେତନ ||୨୯||

ରୁକ୍ମପ୍ରସ୍ତରଣଂ ବହ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱା ରୂପାଣି ବିଭ୍ରତମ୍ |
ଆରୋହତ୍ସୂର୍ୟା ସାବିତ୍ରୀ ବୃହତେ ସୌଭଗାୟ କମ୍ ||୩୦||

ଆ ରୋହ ତଲ୍ପଂ ସୁମନସ୍ୟମାନେହ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟ ପତ୍ୟେ ଅସ୍ମୈ |
ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀବ ସୁବୁଧା ବୁଧ୍ୟମାନା ଜ୍ୟୋତିରଗ୍ରା ଉଷସଃ ପ୍ରତି ଜାଗରାସି ||୩୧||

ଦେବା ଅଗ୍ରେ ନ୍ୟପଦ୍ୟନ୍ତ ପତ୍ନୀଃ ସମସ୍ପୃଶନ୍ତ ତନ୍ୱସ୍ତନୂଭିଃ |
ସୂର୍ୟେବ ନାରି ବିଶ୍ୱରୂପା ମହିତ୍ୱା ପ୍ରଜାବତୀ ପତ୍ୟା ସଂ ଭବେହ ||୩୨||

ଉତ୍ତିଷ୍ଠେତୋ ବିଶ୍ୱାବସୋ ନମସେଡାମହେ ତ୍ୱା |
ଜାମିମିଚ୍ଛ ପିତୃଷଦଂ ନ୍ୟକ୍ତାଂ ସ ତେ ଭାଗୋ ଜନୁଷା ତସ୍ୟ ବିଦ୍ଧି ||୩୩||

ଅପ୍ସରସଃ ସଧମାଦଂ ମଦନ୍ତି ହବିର୍ଧାନମନ୍ତରା ସୂର୍ୟଂ ଚ |
ତାସ୍ତେ ଜନିତ୍ରମଭି ତାଃ ପରେହି ନମସ୍ତେ ଗନ୍ଧର୍ବର୍ତୁନା କୃଣୋମି ||୩୪||

Not For Commercial Use

ନମୋ ଗନ୍ଧର୍ବସ୍ୟ ନମସେ ନମୋ ଭାମାୟ ଚକ୍ଷୁଷେ ଚ କୃଣ୍ମଃ ।
ବିଶ୍ୱାବସୋ ବ୍ରହ୍ମଣା ତେ ନମୋଽଭି ଜାୟା ଅପ୍ସରସଃ ପରେହି ॥୩୫॥

ରାୟା ବୟଂ ସୁମନସଃ ସ୍ୟାମୋଦିତୋ ଗନ୍ଧର୍ବମାବୀବୃତାମ ।
ଅଗନ୍ତ୍ସ ଦେବଃ ପରମଂ ସଧସ୍ଥମଗନ୍ମ ଯତ୍ର ପ୍ରତିରନ୍ତ ଆୟୁଃ ॥୩୬॥

ସଂ ପିତରାବୃତ୍ୱିୟେ ସୃଜେଥାଂ ମାତା ପିତା ଚ ରେତସୋ ଭବାଥଃ ।
ମର୍ୟ ଇବ ୟୋଷାମଧି ରୋହୟୈନାଂ ପ୍ରଜାଂ କୃଣ୍ୱାଥାମିହ ପୁଷ୍ୟତଂ ରୟିମ୍ ॥୩୭॥

ତାଂ ପୂଷଂ ଛିବତମାମେରୟସ୍ୱ ୟସ୍ୟାଂ ବୀଜଂ ମନୁଷ୍ୟା ବପନ୍ତି ।
ୟା ନ ଊରୂ ଉଶତୀ ବିଶ୍ରୟାତି ୟସ୍ୟାମୁଶନ୍ତଃ ପ୍ରହରେମ ଶେପଃ ॥୩୮॥

ଆ ରୋହୋରୁମୁପ ଧତ୍ସ୍ୱ ହସ୍ତଂ ପରି ଷ୍ୱଜସ୍ୱ ଜାୟାଂ ସୁମନସ୍ୟମାନଃ ।
ପ୍ରଜାଂ କୃଣ୍ୱାଥାମିହ ମୋଦମାନୌ ଦୀର୍ଘଂ ବାମାୟୁଃ ସବିତା କୃଣୋତୁ ॥୩୯॥

ଆ ବାଂ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟତୁ ପ୍ରଜାପତିରହୋରାତ୍ରାଭ୍ୟାଂ ସମନକ୍ତ୍ୱର୍ୟମା ।
ଅଦୁର୍ମଙ୍ଗଲୀ ପତିଲୋକମା ବିଶେମଂ ଶଂ ନୋ ଭବ ଦ୍ୱିପଦେ ଶଂ ଚତୁଷ୍ପଦେ ॥୪୦॥

ଦେବୈର୍ଦତ୍ତଂ ମନୁନା ସାକମେତଦ୍ୱାଧୂୟଂ ବାସୋ ବଧ୍ୱଶ୍ଚ ବସ୍ତ୍ରମ୍ ।
ୟୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ଚିକିତୁଷେ ଦଦାତି ସ ଇଦ୍ରକ୍ଷାଂସି ତଲ୍ପାନି ହନ୍ତି ॥୪୧॥

ୟଂ ମେ ଦତ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମଭାଗଂ ବଧୂୟୋର୍ବାଧୂୟଂ ବାସୋ ବଧ୍ୱଶ୍ଚ ବସ୍ତ୍ରମ୍ ।
ୟୁବଂ ବ୍ରହ୍ମଣେଽନୁମନ୍ୟମାନୌ ବୃହସ୍ପତେ ସାକମିନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ଦତ୍ତମ୍ ॥୪୨॥

ସ୍ୟୋନାଦ୍ୟୋନେରଧି ବଧ୍ୟମାନୌ ହସାମୁଦୌ ମହସା ମୋଦମାନୌ ।
ସୁଗୂ ସୁପୁତ୍ରୌ ସୁଗୃହୌ ତରାଥୋ ଜୀବାବୁଷସୋ ବିଭାତୀଃ ॥୪୩॥

ନବଂ ବସାନଃ ସୁରଭିଃ ସୁବାସା ଉଦାଗାଂ ଜୀବ ଉଷସୋ ବିଭାତୀଃ ।
ଆଣ୍ଡାତ୍ପତତ୍ରୀବାମୁକ୍ଷି ବିଶ୍ୱସ୍ମାଦେନସସ୍ପରି ॥୪୪॥

Not For Commercial Use

ଶୁମ୍ଭନୀ ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଅନ୍ତିସୁମ୍ନେ ମହିବ୍ରତେ |
ଆପଃ ସପ୍ତ ସୁସ୍ରୁବୁର୍ଦେବୀସ୍ତା ନୋ ମୁଞ୍ଚନ୍ତ୍ୱଂହସଃ ||୪୫||

ସୂର୍ଯ୍ୟାୟୈ ଦେବେଭ୍ୟୋ ମିତ୍ରାୟ ବରୁଣାୟ ଚ |
ୟେ ଭୂତସ୍ୟ ପ୍ରଚେତସସ୍ତେଭ୍ୟ ଇଦମକରଂ ନମଃ ||୪୬||

ୟ ଋତେ ଚିଦଭିଶ୍ରିଷଃ ପୁରା ଜତ୍ରୁଭ୍ୟ ଆତୃଦଃ |
ସଂଧାତା ସଂଧିଂ ମଘବା ପୁରୂବସୁର୍ନିଷ୍କର୍ତା ବିହ୍ରୁତଂ ପୁନଃ ||୪୭||

ଅପାସ୍ମତ୍ତମ ଉଚ୍ଛତୁ ନୀଲଂ ପିଶଙ୍ଗମୁତ ଲୋହିତଂ ୟତ୍ |
ନିର୍ଦହନୀ ୟା ପୃଷାତକ୍ୟସ୍ମିନ୍ତାଂ ସ୍ଥାଣାବଧ୍ୟା ସଜାମି ||୪୮||

ୟାବତୀଃ କୃତ୍ୟା ଉପବାସନେ ୟାବନ୍ତୋ ରାଜ୍ଞୋ ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶାଃ |
ବ୍ୟୃଦ୍ଧୟୋ ୟା ଅସମୃଦ୍ଧୟୋ ୟା ଅସ୍ମିନ୍ତା ସ୍ଥାଣାବଧି ସାଦୟାମି ||୪୯||

ୟା ମେ ପ୍ରିୟତମା ତନୂଃ ସା ମେ ବିଭାୟ ବାସସଃ |
ତସ୍ୟାଗ୍ରେ ତ୍ୱଂ ବନସ୍ପତେ ନୀବିଂ କୃଣୁଷ୍ୱ ମା ବୟଂ ରିଷାମ ||୫୦||

ୟେ ଅନ୍ତା ୟାବତୀଃ ସିଚୋ ୟ ଓତବୋ ୟେ ଚ ତନ୍ତବଃ |
ବାସୋ ୟତ୍ପତ୍ନୀଭିରୁତଂ ତନ୍ନଃ ସ୍ୟୋନମୁପ ସ୍ପୃଶାତ୍ ||୫୧||

ଉଶତୀଃ କନ୍ୟଲା ଇମାଃ ପିତୃଲୋକାତ୍ପତିଂ ୟତୀଃ |
ଅବ ଦୀକ୍ଷାମସୃକ୍ଷତ ସ୍ୱାହା ||୫୨||

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ |
ବର୍ଚୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟଂ ୟତ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ||୫୩||

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ |
ତେଜୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟଂ ୟତ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ||୫୪||

Not For Commercial Use

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ ।
ଭଜୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ୟସ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ॥୫୫॥

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ ।
ୟଶୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟଂ ୟତ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ॥୫୬॥

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ ।
ପୟୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟଂ ୟତ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ॥୫୭॥

ବୃହସ୍ପତିନାବସୃଷ୍ଟାଂ ବିଶ୍ୱେ ଦେବା ଅଧାରୟନ୍ ।
ରସୋ ଗୋଷୁ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ୟସ୍ତେନେମାଂ ସଂ ସୃଜାମସି ॥୫୮॥

ୟଦୀମେ କେଶିନୋ ଜନା ଗୃହେ ତେ ସମନର୍ତିଷୂ ରୋଦେନ କୃଣ୍ୱନ୍ତୋଽଘମ୍ ।
ଅଗ୍ନିଷ୍ଟ୍ୱା ତସ୍ମାଦେନସଃ ସବିତା ଚ ପ୍ର ମୁଞ୍ଚତାମ୍ ॥୫୯॥

ୟଦୀୟଂ ଦୁହିତା ତବ ବିକେଶ୍ୟରୁଦଦ୍-ଗୃହେ ରୋଦେନ କୃଣ୍ୱତ୍ୟଘମ୍ ।
ଅଗ୍ନିଷ୍ଟ୍ୱା ତସ୍ମାଦେନସଃ ସବିତା ଚ ପ୍ର ମୁଞ୍ଚତାମ୍ ॥୬୦॥

ୟଜ୍ଜାମୟୋ ୟଦ୍ୟୁବତୟୋ ଗୃହେ ତେ ସମନର୍ତିଷୂ ରୋଦେନ କୃଣ୍ୱତୀରଘମ୍ ।
ଅଗ୍ନିଷ୍ଟ୍ୱା ତସ୍ମାଦେନସଃ ସବିତା ଚ ପ୍ର ମୁଞ୍ଚତାମ୍ ॥୬୧॥

ୟତ୍ତେ ପ୍ରଜାୟାଂ ପଶୁଷୁ ୟଦ୍ୱା ଗୃହେଷୁ ନିଷ୍ଠିତମଘକୃଦ୍-ଭିରଘଂ କୃତମ୍ ।
ଅଗ୍ନିଷ୍ଟ୍ୱା ତସ୍ମାଦେନସଃ ସବିତା ଚ ପ୍ର ମୁଞ୍ଚତାମ୍ ॥୬୨॥

ଇୟଂ ନାର୍ୟୁପ ବ୍ରୂତେ ପୂଲ୍ୟାନ୍ୟାବପନ୍ତିକା ।
ଦୀର୍ଘାୟୁରସ୍ତୁ ମେ ପତିର୍ଜୀବାତି ଶରଦଃ ଶତମ୍ ॥୬୩॥

ଇହେମାବିନ୍ଦ୍ର ସଂ ନୁଦ ଚକ୍ରବାକେବ ଦଂପତୀ ।
ପ୍ରଜୟୈନୌ ସ୍ୱସ୍ତକୌ ବିଶ୍ୱମାୟୁର୍ବ୍ୟଶ୍ନୁତାମ୍ ॥୬୪॥

ଯଦ୍ଦାସନ୍ଦ୍ୟାମୁପଧାନେ ଯଦ୍ୱୋପବାସନେ କୃତମ୍ |
ବିବାହେ କୃତ୍ୟାଂ ଯାଂ ଚକ୍ରୁରାସ୍ନାନେ ତାଂ ନି ଦଧ୍ମସି ||୬୫||

ଯଦ୍ଦୁଷ୍କୃତଂ ଯଚ୍ଛମଲଂ ବିବାହେ ବହତୌ ଚ ଯତ୍ |
ତତ୍ସଂଭଲସ୍ୟ କମ୍ବଲେ ମୃଜ୍ମହେ ଦୁରିତଂ ବୟମ୍ ||୬୬||

ସଂଭଲେ ମଲଂ ସାଦୟିତ୍ୱା କମ୍ବଲେ ଦୁରିତଂ ବୟମ୍ |
ଅଭୂମ ଯଜ୍ଞିୟାଃ ଶୁଦ୍ଧାଃ ପ୍ର ଣ ଆୟୁଂଷି ତାରିଷତ୍ ||୬୭||

କୃତ୍ରିମଃ କଣ୍ଟକଃ ଶତଦନ୍ୟ ଏଷଃ |
ଅପାସ୍ୟାଃ କେଶ୍ୟଂ ମଲମପ ଶୀର୍ଷଣ୍ୟଂ ଲିଖାତ୍ ||୬୮||

ଅଙ୍ଗାଦଙ୍ଗାଦ୍ୱୟମସ୍ୟା ଅପ ଯକ୍ଷ୍ମଂ ନି ଦଧ୍ମସି |
ତନ୍ମା ପ୍ରାପତ୍-ପୃଥିବୀଂ ମୋତ ଦେବାନ୍ଦିବଂ ମା ପ୍ରାପଦୁର୍ବନ୍ତରିକ୍ଷମ୍ |
ଅପୋ ମା ପ୍ରାପନ୍ମଲମେତଦଗ୍ନେ ଯମଂ ମା ପ୍ରାପତ୍-ପିତୃଂଶ୍ଚ ସର୍ବାନ୍ ||୬୯||

ସଂ ତ୍ୱା ନହ୍ୟାମି ପୟସା ପୃଥିବ୍ୟାଃ ସଂ ତ୍ୱା ନହ୍ୟାମି ପୟସୌଷଧୀନାମ୍ |
ସଂ ତ୍ୱା ନହ୍ୟାମି ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ସା ସଂନଦ୍ଧା ସନୁହି ବାଜମେମମ୍ ||୭୦||

ଅମୋଽହମସ୍ମି ସା ତ୍ୱଂ ସାମାହମସ୍ମ୍ୟକ୍ତ୍ୱଂ ଦ୍ୟୌରହଂ ପୃଥିବୀ ତ୍ୱମ୍ |
ତାବିହ ସଂ ଭବାବ ପ୍ରଜାମା ଜନୟାବହୈ ||୭୧||

ଜନିୟନ୍ତି ନାବଗ୍ରବଃ ପୁତ୍ରିୟନ୍ତି ସୁଦାନବଃ |
ଅରିଷ୍ଟାସୂ ସଚେବହି ବୃହତେ ବାଜସାତୟେ ||୭୨||

ୟେ ପିତରୋ ବଧୂଦର୍ଶା ଇମଂ ବହତୁମାଗମନ୍ |
ତେ ଅସ୍ୟୈ ବଧ୍ୱୈ ସଂପତ୍ନ୍ୟୈ ପ୍ରଜାବଚ୍ଛର୍ମ ଯଚ୍ଛନ୍ତୁ ||୭୩||

Not For Commercial Use

ୟେଦଂ ପୂର୍ବାଗନ୍ରଶନାୟମାନା ପ୍ରଜାମସ୍ୟୈ ଦ୍ରବିଣଂ ଚେହ ଦତ୍ତ୍ୱା |
ତାଂ ବହନ୍ତ୍ୱଗତସ୍ୟାନୁ ପନ୍ଥାଂ ବିରାଡିୟଂ ସୁପ୍ରଜା ଅତ୍ୟଜୈଷୀତ୍ ||୭୪||

ପ୍ର ବୁଧ୍ୟସ୍ୱ ସୁବୁଧା ବୁଧ୍ୟମାନା ଦୀର୍ଘାୟୁତ୍ୱାୟ ଶତଶାରଦାୟ |
ଗୃହାନ୍-ଗଚ୍ଛ ଗୃହପତ୍ନୀ ୟଥାସୋ ଦୀର୍ଘଂ ତ ଆୟୁଃ ସବିତା କୃଣୋତୁ ||୭୫||

|| ଇତି ଦ୍ୱିତୀୟୋଽନୁବାକଃ ||

|| ଇତି ଚତୁର୍ଦଶଂ କାଣ୍ଡମ୍ ସମାପ୍ତମ୍ ||

Not For Commercial Use